

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, LICEALNA KNJIZNICA, LJUBLJANA

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Številka p. poslovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 12. aprila 1921.

ŠTEV. 30.

Vabilo

na

Trgovski shod v Mariboru

ki se vrši

v nedeljo 17. aprila ob 9. uri
dop. v dvorani pivovarne Götz.

DNEVNI RED:

- 1.) Stališče trgovstva pri reviziji autonomne carinske tarife in sklepanju trgovskih pogodb, poroča I. Mohorič.
- 2.) Neurejenost prometa, poroča Ivan Kejzar.
- 3.) Maribor, kot trgovsko in prometno križišče, poroča V. Weixel.
- 4.) Propadanje vinske trgovine in njeni vzroki, poroča Franc Čuček.
- 5.) Prosvetno delo med trgovstvom v časopisu, šolah, strokovnih in gospodarskih organizacijah, poroča Fran Zelenik.
- 6.) Razmerje trgovine z zadrugništvom, poroča Fran Golob.
- 7.) Hibe sedanjega obdavčenja, poroča dr. Serbec.
- 8.) Izjednačenje trgovske in obrtne zakonodaje, poroča Ivan Jelačin.

Po shodu se vrši popoldan skupni izlet v Falo. Zvečer se vrši na to družabni večer z vojaškim koncertom v Götzovi dvorani. Z-eza trgovskih gremijev in zadrug vabi vse trgovstvo, da se polnoštevilno udeleže mariborskega trgovskega shoda, na katerem bo začrtan program nadaljnjega strokovnega dela slovenskega trgovstva.

Ljubljana, dne 11. aprila 1921.

Zadnjič smo zabeležili vest, da so slovenski agrarci stopili v vlado. Istočasno je bil med strankami, ki sedaj tvorijo vlado, in med klubom Jugoslovenske muslimanske organi-

zacije dosežen važen sporazum v agrarnem vprašanju in v vseh drugih vprašanjih, katerih ugodno rešitev so muslimani postavili za predpogoj, da se pridružijo vladajočim strankam. Na podlagi tega sporazuma sta dva muslimana stopila v vlado in je dr. Mehmed Spaho prevzel važni resort trgovine in industrije. Da je prišlo do kompromisa, je bilo treba vladnim strankam doprinesiti precejšnje žrtve, ker so morale zelo revidirati svoj agrarnopolitični program ter obtežiti državni proračun z ogromno vsoto, vsled česar je tudi prišlo do gotovih preprirov znotraj posameznih pogajajočih se strank, vendar je zavest, da je magari z občutnimi žrtvami treba osigurati trdno vladno večino, končno zmagala nad drugimi pomisleki, vsled česar je zaenkrat ustavotvorno delo znatno pospešeno ter bomo tekom tekočega meseca svojo temeljno ustavo menda vendar uzakonili.

Gornji dogodek ni samo zato važen, ker je pospešil parlamentarno delo, ampak pomeni, kot poudarjajo beogradski listi, naravnost epoho v naši nacionalni in poučni zgodovini, vsled česar se danes k njemu vrnemo. Prišlo je do sporazuma med muslimanskim delom jugoslovenskega naroda in brati druga veroizpovedani, katoliškega in pravoslavnega. Ako se ozremo v svojo prošlost, bomo z veseljem konstatirali, da je ukinjena jako mučna razdvojenost med posameznimi narodnimi členi. Kdor pobližje pozna politične in kulturne prilike v Bosni in Hercegovini ter je poskušal prodreti v misterij orijentalnega življenja, ve iz lastne izkušnje, kakšni prepadi so še pred nedavnim časom bili med posameznimi sloji v tej pristno jugoslovenski zemlji, kjer narod govori najbolj izrazito in najlepšo srbohrvaščino. Po Dušanovi smrti je med Jugosloveni započela žalostna era pokrajinskega separatizma. Turški val je zdrobil narodni od-

por ter ustvaril v jugoslovenskih pokrajinah ognjišče različnih političnih in verskih struj. Ko so zavladali Osmanlije, so bili domačini stavljeni pred žalostno alternativno, ali postati brezpravni sužnji, ali izseliti se v tujino ali pa se po možnosti prilagoditi novim razmeram in prevzeti islamsko veroizpovedanje. V tej dobi je mnogo imovitejših bosanskih rodbin prestopilo v islam, s čemur so si osigurale pod novim režimom svoj socialni položaj. Na drugi strani pa je ostala brezpravna pravoslavna in katoliška raja. Pri tem pa lahko z zadovoljstvom konstatiramo, da se tekom petstoletnega carigradskega gospodstva muslimanski del jugoslovenskega naroda ni poturčil, ampak je kljub islamu ohranil svoje nacionalne tradicije. Lahko rečemo, da je šele Avstrija s svojo razdvojnjo politiko zanesla razdor v narodno enotno Bosno in Hercegovino, ko je začela ščuvati posamezna verska izpovedanja eno proti drugemu, ter da je tekom štiridesetih let okupacije in aneksije v tem oziru imela mnogo uspeha. Čeprav so bosanski muslimani pripoznavali versko, kalifsko gospodstvo Carigrada, preko tega ni prišlo do večjih asimilacij v narodnem in političnem oziru. Ako izvzamemo nekaj verskih fanaškov in muhadžirov, je islamski del ohranil svoj jugoslovenski značaj in pokaže lahko tudi na svoje delavce na jugoslovenskem kulturnem polju.

Vendar moramo v polni meri upoštevati veliki prepad, ki leži med islamom ter katoličanstvom in pravoslavjem. Zato imenujemo sporazum med vladnimi strankami in Jugoslovensko muslimansko organizacijo epohalen dogodek. Iz agrarnega vprašanja se je svojčas rodilo vse nasprotje med muslimanskimi in pravoslavni brati. Ker je zdaj to vprašanje na podlagi kompromisa rešeno, ni nobene ovire več, da zbliznanje med muslimanskimi in pravoslavni

brati napreduje. Kar je svojčas tuje gospodstvo razdvojilo in zastrupilo, se vrača v narodno edinstvo ter hoče brez ozira na versko pripadnost sodelovati v vladi. Vidimo, kako ozdravilni proces konsolidacije napreduje s tem, da izginjajo še večeraj obstoječe zapreke, da verska pripadnost v političnem življenju že ne igra prejšnje vloge ter verstvo vedno bolj izstopa iz politike.

Da se je to delo moglo izvršiti, gre zahvala vsem onim, ki so pri dosegu sporazuma sodelovali in pripomogli narodnemu edinstvu velik korak naprej, ko so spravili s sveta večstoletno žalostno perijodo naše nacionalne zgodovine.

Naša trgovska bilanca.

Ko so bili objavljeni podatki o lanskoletni zunanji trgovini, je izšlo mnogo komentarjev k nabranim številkam. Med njimi je Dr. Brezigar v »Njivi« na jako presimstičen način premetril cel položaj in meni, da je, ako ostane naša trgovska oziroma plačilna bilanca taka, kakor je bila zadnje dve leti, gospodarski polom najbrže neizogiben. Ta teoretičen zaključek je popolnoma logičen, vendar stoji v praksi stvari nekoliko drugače. Kakor jih kažejo mrtve številke statistike, zato smatramo za potrebno problem naše bilance nekoliko podrobneje razmotriti.

Provizorna statistika navaja, da je znašal v letu 1920 uvoz:

kgr	427,300.974	v vrednosti	3,457,767.197 D.
kom.	794.041		29,186.80 *
m ²	5.198		1,042.773 *
			skupno 3,457,996.150 D.

in izvoz:

kgr	716,813.042	v vrednosti	1,078,299.319 D.
kom.	252.697		4,648.876 *
m ²	379.789		197,257.860 *
			skupno 1,320,606.055 D.

Na prvi pogled je očitno dvoje: manj voluminozen uvoz ima 2 1/2 kratno ceno skoro še enkrat

Ivan Burger, usnjarski strokovnjak v ministrstvu za trgovino in industrijo:

Naša usnjarska industrija.

(Nadaljevanje.)

Slov. usnjariji strojijo kože po večini (85 odstotkov) s taninom, to je s čreslovino. Oni potrebujejo mesečno 200 vagonov po večini smrekovega čresla, to je letno 24,000.000 kg (glej spis v »Kmetovalcu« l. 1920, št. 9—10! Pridobivanje smrekovega čresla). Med vojno so si nabavile večje tovarne lastne aparate za ekstrahiranje tanina za svoje potrebe. Naše smrekovo čreslo je eno najboljših, ker raste v gostih gozdovih, ki niso izpostavljeni solncu, katero razjeda tanin, smreke niso prestare, temveč 60 letne. Koroško smrekovo čreslo vsebuje 11—16 odstotkov, kranjsko 10—15 odstotkov tanina. G. Savič, načelnik V. odd. ministrstva trg. in industrije pravi v svojem spisu (Novi život od 2. oktobra 1920, str. 242), da proizvaja Vošnjak-Šoštanj letno 300 vagonov ekstrakta, Pollak-Ljubljana 150 vagonov, Potočnik-Slov. Gradec 25 vagonov in Lavrič-Konjice 50 vagonov, kar pa ni povsem točno. Razven tega je v Majšperku na Štajerskem tovarna tanina Gerhardus & sinovi iz Dunaja, ki ima tudi v Bosni filijale;

ista ima 70 PS vodne in 50 PS kalorične moči, 100 delavcev ter je v vojni proizvajala 112 vagonov kostanjevega ekstrakta na leto. Ona potrebuje na mesec 1500 ton kostanjevega lesa, kar pomeni 15 kg lesa za 1 kg tanina. Druga tovarna izvlečka je v Polzeli na Štajerskem kakor filijala združenih tovarnen tanina in kemikalij, a. d. Dunaj. Ona ima 50 PS vodne, 500 PS kalorične moči, 157 moških in 40 ženskih delavcev ter je izdelala l. 1918 1,564.654 kg kostanjevega in 320.277 kg hrastovega ter lahko proizvaja dnevno 3 vagona ekstrakta. Enako ne smemo pozabiti strojilne tovarne Samsa & Ko. v Ljubljani, ki je drobila les v nadaljno ekstrakcijo drugim tovarnam in sicer ca. 100 vagonov letno. Umevno se jemlje v ekstrakcijske svrhe samo slabše drevo, posebno odpadki, na pr. veje, korenine, grče etc., med vojno celo deblo. Na mestu bi bilo, da se osigura na vsak način slov. in hrv. tovarnam tanina njihova eksistenca s tem, da se zabrani uvoz tujega ekstrakta, francosko-italijanskega kostanjevega in prekomorskega kvebrahovega, zniža prevozne tarife za drevesne odpadke in za gotov tanin ter zajamči istemu v kompenzacijskih pogodbah izvoz. Vse jugoslov. tovarne tanina stoje pred težko krizo obstoja, zato se jim mora pomagati. Vsega ekstrakta pro-

izvaja slov. del Jugoslavije po g. Saviču letno 1171 vagonov in sicer smrekovega (usnjarske tovarne za svoje potrebe), kostanjevega in hrastovega.

Po izdelavi največjih 5 slov. usnjarskih tovarnen je: Vošnjak & sinovi, Šoštanj, Karol Pollak, Ljubljana, Lavrič, Konjice, Mally, Tržič in Freund, Maribor. Prvi ima patentovano jermenje, drugi izboren podplat, ker ga je pred vojno vsaj dovolj dolgo strojil, a ne preveč obtežal in dobro svinjsko usnje, v glavnem izdelano na 4 načine, tretji kipse, četrti ovčine in kazine, zadnji box.

Samo Koroška ima 35 srednjih in malih usnjarev; za Štajersko, Istro, Koroško in Prekmurje mi niso znana števila. Ti usnjariji, ki so se med vojno zelo dvignili v načinu svojega dela in v izdelovanju samem, ker so se priučili izrabljati čas in s tem pridobili na denarju, so kakor v splošnem mali obrtniki jedro naroda. Ne samo, da na pošten način prehranjejo in vzrede svoje otroke, enako indirektno množe družine svojih oženjenih pomočnikov, ker istim naklonijo zemljo ali njene produkte. Oni izučijo svoje otroke in druge vajence delati na roke vso tako obširno obrt in ne kakor v tovarni samo ene stvari ali ene mašine. Oni so dobri davkoplačevalci, njihovi otroci, vajeni trdega dela, dobri vojaki. Ako bi spet

prišlo do tega, da bi jih hoteli tovarnarji uničiti, sem prepričan, da se obdrže, ker imajo poje, ki jih lahko preživi, strojijo kože okoličanom proti plačilu, pri čemur ne riskirajo padanja in skakanja cene sirov in izdelani koži in pa ker se le iz njih more razviti zopet srednji, ozir. večji usnjarski tovarnar, kateremu je potreba, da pozna svojo obrt do najmanje podrobnosti teoretično, posebno pa praktično. Ker niso organizirani — se sami ne znajo, tovarnarji jih nočejo poznati, vlada pa ne vodi o tem brige — morajo danes kupovati kože po tistih cenah, katere jim diktira tovarnar. Največje nepravilike jim dela pomanjkanje ribje masti in malo pa tudi barve. Dolžnost bi bila, nabaviti jim te stvari za njihov denar. V tem pogledu ne sme oblast poslušati samo enega tovarnarja, ki ima mogoče trenutno te stvari, kakor je napravila trg. in obrt. zbornica ljubljanska (C. U. št. 7585 od 7. avg. 1919).

Zelo lepo je razvita v Sloveniji tudi čevljarska obrt, ki se nahaja deloma v privatnih rokah, deloma pa v čevljarskih zadrugah, na pr. v Tržiču, v Vrbovcu pri Mozirju, na Ljubnem. Ravno pri teh zadrugah se vidi, koliko premore mali obrtnik, ako se pravilno organizira. Tako na pr. je izdelovala čevljarska zadruga Tržiču pred vojno 50.000 parov čevljev, med

tako voluminoznega izvoza, z drugo besedo izvažamo manj cene surovine in uvažamo visoko vredne fabrikate. Vrednost in volumen si stojita pri naši zunanji trgovini v nasprotnem razmerju. Ako preračunamo na podlagi detaljne statistike komade in m³ na 10 tonske vagonne lahko vzamemo za računsko podlago, da znaša naš celokupen uvoz okroglo 50.000 vagonov in izvoz pa nad 90.000 vagonov. Te številke teže so sigurne, ker je glede njih mogoča učinkovita kontrola na carinarnicah, in pomenijo, da si stojita glede potrebe prevoznih sredstev uvoz in izvoz v naši državi kot 5:9. Stem je tudi številčno dokazn oni vedno pereč problem pomanjkanja vagonov za izvozno blago.

Bolj nezanesljiva je navedba vrednosti izvažanega blaga. Medtem ko je vrednost uvoza pod strogo efektivno kontrolo generalnega inšpektorata finančnega ministerstva, ni za deklaracijo izvoza nobene kontrole. Vsak uvoznik, ki zahteva inozemsko valuto ali devizo, se mora zavezati in z originalnimi dokumenti tekom predpisane dobe dokazati, da je za nakazan denar resnično nakupil in uvozil blago.

Izvoznik pa je deklariral poprej devizni centrali sedaj pa pooblaščenim bankam vrednost izvažanega blaga kakorkoli. Naša vlada ni bila izdala nobenih smernic glede cen onih dveh tuctov izvoznih predmetov, ki za nas sploh pridejo v poštev. Na Češkem, v Avstriji, v Nemčiji, povsod se je v tem oziru vodila smotrena politika cen in sicer ne samo iz fiskalnih razlogov, marveč predvsem tudi radi tega, da ni noben poseben posestnik ali obmejni mali trgovec in producent pod ceno prodajal blaga inozemcem. Ta odredba je bila pri njih izrednega valutopolitičnega pomena. Vendar si naša vlada tega principa ni bila osvojila, marveč je na našo ogromno škodo in nesrečo pustila baš tu preveč prosto roko bankam in izvoznikom.

Samoumevno je, da so v preteklem letu trgovci izvozniki morali skrbeti pri deklaraciji vrednosti izvažanega blaga za lastno kritje, ker so poznali poslovanje bivše devizne centrale. Ona je obračunavala po tri do šest mesecev pozneje in to po popolnoma spreminjenem tečaju, katerega vsled kolebanja valutnih relacij trgovec ni mogel naprej predvidevati. Bil je torej prisiljen zavarovati se proti tečajni zgubi in pa odškodovati se zato, da so se mu velikanske svote potegnile za celega polleta iz prometa, da ni mogel z njimi lukrativno obratovati, marveč so mu mrtvo ležale pri bankah. Ta devizna centrala je davila našo zunanjo trgovino na ta način do konca septembra lanskega leta, torej tri četrt leta. Z izvoznikom ni obračunala, uvoznikom pa ni nakazala no-

benih deviz za nakup. Ta famozna devizna centrala in nepredvidna carinska direkcija sta krive, da se sedaj izkazujejo svetu popolnoma napačne številke o našem izvozu, kar nam povzroča nedogledne, milijardne škode.

Ne samo, da je psihološko razumljivo, marveč izvozniki sami priznavajo, da so morali pod silo razmer v največjih slučajih deklarirati nižjo, namesto fiktivne vrednosti izvoza. Ni bil od daleč njen namen valutna špekulacija ali pa celo davčni beg; oni so se morali edino proti izgubam kriti. V oktobru, ko so banke prevzele devizno poslovanje, se je situacija sicer mnogo zboljšala, toda popolnoma razčistila se ni.

Naši uvozniki niso mogli prve tritrtletja iz Beograda dobiti v svrhu uvoza sploh nobenih deviz in radi tega so si bili lani ustanovili potem na lastno pest devizno centralo v Ljubljani, katero pa je centralna vlada takoj ukinila in zatrla. Inporter je moral torej kupovati ponajveč tujo valuto pod roko in jo potem iztihotapiti, da je sploh mogel plačati v inozemstvu, ali pa je kupil pri bankah plačilno sredstvo za inozemstvo iz gotovih bank v inozemstvu, ki so datirala iz prejšnjih dob. Od oktobra naprej je mogel šele kupovati pri bankah plačila, ki so dotekala iz nakazil za izvoz.

Iz števil, ki smo jih objavili v številki 22. našega lista, je razvidno kako je blagodejno vplivala ta reforma na porast našega izvoza.

Konečno še en argument. Znano je, da je veljalo lansko leto v zunanji trgovini povsod načelo plačila vnaprej in sicer po večini celega fakturnega zneska in le v izjemnih slučajih polovice ali tretjine. To je bilo v interesu importerjev samih, ker so bili vsled vednega naraščanja vrednosti tujih valut menjšni krediti zelo opasni in ker so pri plačilu vnaprej vsaj imeli sigurno računsko bazo. Največ plačilnih sredstev za nakup v inozemstvu se je dobilo lani, enako kot predlanskem v prostem prometu, torej po večini od izvoznega tihotapstva. Načelo plačila vnaprej je veljalo tudi pri kompenzacijskih pogodbah z Avstrijo in Češko. Lahko rečemo, da imamo vtis, da so momentalno ne samo inozemske dobave, razen ameriških plačane, da je zelo malo dinarjev v inozemstvu in da imajo vrhu tega naši podaniki znatne gotovine v inozemstvu depozirane. Razen ameriških javnih dobav po prevratu, nismo nikdar slišali in tudi ni izkazan noben trgovski kredit za uvoz k nam.

(Konec prihodnjic).

Razširjajte Trgovski list!

je pri tako pompozem imenu tovarne nemški Dunajčan, je izdelovala pred vojno letno 150.000 parov, v vojni 100.000 in lahko izdelala 200.000 parov kopit na leto. Razume se, da se niso vsa ta kopita vpotrebila v domači zemlji, nego, da so se eksportirala daleč po svetu, kakor tudi izdelani čevlji.

Po spisu trg. in obrt. zbornice v Ljubljani je imela Kranjska brez usnjarijev, ki tudi sami prodajajo usnje, še 40 trgovcev z usnjem ter 50 sedlarjev in 6 jermenarjev. Zelo počasi se priučuje naš kmet na manje in lažje komate, kakor jih vpotrebljava drugi svet, ki so istotako trpežni.

Kranjska ima tudi 3 izdelovalce glavnikov, ki izdelujejo svoje blago po večini iz rogov in 20 klobučarjev, ki istotako vpotrebljavajo mnogo arovice (goveje dlake), največ za filc.

Mezdra, to je meso, ki se odreže od kože pri firmanju (šeranju), se predeljuje v Ljubljani za kletj. Filijala ake. dr. za kemično industrijo na Dunaju je ljubljanska tovarna, ki je izdelovala pred vojno letno 3360 q kostne masti (deloma tudi iz kosti, ki jih dobi usnjari pri glavi in rogeh, ozir. nogah), 7760 q kletja, 23.560 q kostne moke in 610 q odpadkovih izdelkov. (Dalje prihodnjic.)

Izvoz in uvoz.

Izvoz špirta. Da se olajša izvoz špirta in njegovih izdelkov, namerava ministrstvo za promet znižati tarifo za špirt. V to svrhu je ministrstvo zahtevalo od trgovske in obrtniške zbornice statistične podatke o izvozu tega predmeta.

Prepoved izvoza iz Bolgarije. Bolgarska vlada je prepovedala izvoz živine sira, masti, porabnega lesa, nekaterih industrijskih izdelkov kakor papirja, tekstilnega blaga, strojev in lekarniških potrebščin.

Izvoz nemškega sladkorja v Anglijo. Meseca decembra preteklega leta je Nemčija izvozila na Anglesko 14.110 angleških centov neraminiranega sladkorja v vrednosti 240.310 funtov sterlingov.

Izvoz olja iz Grške. Ker je bila pretečenega leta dobra letina za olje, se grška vlada pripravlja na izvoz tega pridelka. Dovoljenja za izvoz se bodo davala za 500 ok in več. Ena oka bi stala 2 do 3 drahme.

Narodno gospodarske zudeve.

Trgovina.

Organizacija trgovsko-politične informativne službe. V ministrstvu za trgovino in industrijo se pretresa vprašanje organiziranja trgovsko-politične informativne službe v inozemstvu. Sedanje agenture se namerava zamenjati z boljšimi institucijami, ki bi imele poleg drugih prednosti tudi to, da bi bile ceneje.

Slobodna trgovina na Poljskem. Na predlog ministra za prehrano Grodzieskega, je sklenil državni svet, da se upelje slobodna trgovina življenjskih potrebščin.

Francoski velesejm v Lyonu. Velesejma, ki se je dne 15. marca otvoril v Lyonu, se je udeležilo nad 200 inozemcev, ki so poslali na razstavo svoje izdelke. Razstavilo je 115 Angležev, 30 Italijanov, 30 Švicarjev, 22 Čehoslovakov, 17 Belgijcev, 10 DANCEV, Švedov in Holancev, 6 podanikov Zedinjenih držav, 2 Španca in 2 Finca. Skupno je razstavilo 260 oseb svoje izdelke.

Rusija kupuje. Rusija pripravlja velike trg. sklepe. V to svrhu je določila 5 milijard zlatih rublov. Popis blaga, ki naj se nabavi je bil poslan zastopnikom sovjetske vlade v Nemčijo, Anglijo in Francijo.

Padanje cen v Čehoslovaški. Kakor poročajo iz Prage, so v zadnjem času cene živini znatno padle, ker je število živine skoraj isto, kakor v mirni dobi. Istotako so padle cene obleki, obutvi in železu.

Industrija.

Zigovanje srpov. Na podlagi odredbe o zaščiti industrijske lastnine so zgubili veljavo zakoni in zak. predpisi o zigovanju srpov, kos in podobnih predmetov.

Tovarna klobukov in čepic. V Sarajevu je osnovana moderno urejena tovarna klobukov in čepic. Lastnik tovarne je g. Stevo Ostojić.

Tovarna avtomobilov v Vinkovcih. Ze pred dvema leti se je v Vinkovcih osnovala družba pod imenom »Zora«, ki je hotela graditi tovarno avtomobilov, pa se je iz neznanih vzrokov potem razšla. Sedaj je zopet prišla vest, da se zgradi v Vinkovcih tovarna avtomobilov. Potrebni kapital meščanov bodo podprli beograjski kapitalisti, večji tovarnarji avtomobilov.

Bata d. d. za čevlje in usnje v Zemunu. V Zemunu je protokolirana tvrdka Bata d. d. za izdelovanje čevljev in usnja z glavnico 1 milijon kron v delnicah po 2000 kron.

Jelica električna d. d. v Čakovcu. Ministrstvo je odobrilo pravila novoosnovane družbe »Jelica« d. d. v Čakovcu. Družba se bo bavila z ustanovitvijo električnih central, mlinov, predelovanje sadja in drugih produktov. Glavnica znaša 500.000 dinarjev s 500 delnicami po 1000 dinarjev.

Tegma industrijska in trgovska del. družba je vpisana v trgovski register v Zagrebu. Ta družba se bavi z izdelovanjem vsakovrstnega tehničnega materiala itd. Glavnica 10 milijonov.

Nova tovarna cementa se ustanovi v Sobretu v Dalmaciji.

Križa železne industrije v Franciji. Ker ni naročil, je ustavilo v okraju Lon-

gwy od 62 plavčev 31 delo, v okraju Nancy od 30 plavčev 16, v Diedenhofenu je zaprtih izmed 66 plavčev 30.

Obrt.

Shod obrtnikov. Prejeli smo: V torek dne 12. aprila se vrši ob desetih v dvorani Mestnega doma shod obrtnikov, na katerem se bo razpravljalo o postopanju davčne administracije glede predpisa davkov. Treba je, da so navzoči vsi ljubljanski obrtniki in gostilničarji, zlasti oni, ki se jim je predpisal previsok davek ne oziraje se na pravično napoved svojih dohodkov. Storitni moramo korake, da se nemudoma izvoli davčna komisija, ki naj vse do sedaj predpisane davke revidira in pravično uredi in zahtevati moramo, da se takozvani konfidenti pri davčnih administracijah enkrat za vselej odpravijo. Krivice ne smemo in ne moremo več trpeti, zatore obrtniki in gostilničarji, udeležite se shoda vsi brez razlike poklica in političnega prepričanja. — Franc Kavčič, načelnik zveze gostilničarjev. Engelb. Franchetti, načelnik zveze obrtnih zadrug.

Denarstvo.

Občinski uradniki in denarni zavodi. Notranje ministrstvo je izdalo naredbe, ki prepoveduje mestnim uradnikom članstvo v upravnih ali nadzorstvenih svetih denarnih zavodov.

Nov finančni zakon. V ministrstvu za finance je zasnovana posebna komisija strokovnjakov, ki ima nalogo, da izdelata projekt finančnega zakona za celo državo in najde nove vire za državne dohodke.

Nova banka v Mariboru. »Zadružna gospodarska banka« d. d. v Ljubljani bo osnovala v Mariboru svojo podružnico.

2-kronske novčance s ponarejenim žigom. Pri nas so se pojavile 2-kronske novčance s ponarejenim žigom: »S.H.S. Kotska oblast Čakovec.« Hvala Bogu, da bo ta denar kmalu izginil!

Likvidacija »Središnje Zadruge«. »Središnja zadruga za izvoz i snabdevanje« je končala svojo likvidacijo. Vsi interesi, ki niso dvignili svojih vlog, se opozarjajo, da se zglaste pri »Narodni Banki« radi izplačevanja.

Avstrijsko zlato. Trdi se, da je prišlo iz Pariza poročilo, ki pravi, da je Zavezniški svet odklonil avstrijski protest glede izročitve zlatega zaklada bivše Avstro-ogrske nasledstvenim državam. Zlato naj se razdeli med te nasledstvene države v zmislu sanžermenske mirovne pogodbe.

Bračko-amerikanska banka na otoku Braču. Na otoku Braču je osnovana »Bračko-amerikanska banka« s sedežem v Supetaru. Banka se bo bavila tudi s trgovskimi posli in bo otvorila v to svrhu blagovni odsek. Temeljna glavnica znaša 4 milijone kron.

Bilančna seja Ljubljanske kreditne banke. Dne 7. t. m. se je vršila pod predsedstvom dr. Ivana Tavčarja seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, na kateri je bila po ravnateljstvu predložena in od upravnega sveta odobrena bilanca za l. 1920, dvajseto poslovno leto banke, ki se je zaključilo povsem ugodno. V naslednjem navedene številke iz bilanc za leti 1920 in 1919 (v oklepajih) nam kažejo znatno napredovanje v vseh panogah poslovanja. **Aktiva** znašajo: Blagajna K 19,196.270 (K 4.777.423), menice K 17,248.263 (K 7.849.891), valute K 4,785.337 (K 6.935.933), predujmi K 35,201.937 (K 17,334.866), vrednostni papirji K 47,720.514 (K 32,001.015), dolžniki K 535,758.421 (K 295,052.679), inventar K 645.973 (K 207.207), realitete K 3,381.773 (K 2,474.526), kons. računi K 22,060.452 (K 1,755.153). **Pasiva:** Delniška glavn. K 50,000.000 (K 20,000.000), vloge knjižice K 97,445.224 (K 38,837.639), vloge v tekočem računu K 124,144.379 (K 109,588.264), upniki K 362,926.760 (K 188,225.822), transitne obresti K 140,598 (K 57.311), nevzdignena dividenda K 209.606 (K 198.360), rezervni zakladi K 38,634.257 (K 7,964.747), pokojninski sklad K 2,607.925 (K 456.862), prenos dobička iz minulega leta K 265.405 (K 116.355), čisti dobiček K 9,605.386 (K 2,943.333). **Račun z gube in dobička** izkazuje kot celokupne prejeme K 20,109.146 (K 5,795.244), ki se razdele na obresti K 9,769.775 (K 3,126.479), iznos bančnih poslov K 10,039.585 (K 2,512.525), iznos realitet K 34.382 (K 39.892) in prenos dobička iz leta 1919 K 265.404 (K 116.354), katerim stoje na-

sproti izdatki za upravne stroške K 1.755.805 (K 426.854), za plače, stanarine in doklade K 5.992.702 (K 1.455.451), za davke K 2.439.248 (K 821.913) in odpis inventarja K 50.600 (K 31.339), tako da ostane čisti dobiček K 9.870.791 (K 3.059.687). Celokupni denarni promet je znašal nad 36.000.000.000 (K 12.000.000.000) in se je tedaj v letu 1929 napram letu 1919 potrojil. Upravni svet je sklenil predlagati občnemu zboru, ki se vrši 28. t. m. ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani mestnega magistrata, da se iz čistega dobička poleg statutarnih dotacij določi za izplačilo 12 in pol procentne dividende v znesku K 50 za delnico (K 5.000.000), dodeli rezervam K 2.500.000 in ustanovi ob dvajsetletnem obstoju banke Jubilejni podporni fond za uradništvo, ki se ga dotira z K 500.000. Ostanek čistega dobička naj se prenese poleg nagrade uradništvu in dotacij za dobrodelne namene, na novi račun. Nadalje se je imenovalo dirigente podružnic g. Franjo Wildmanna v Trstu, g. Ivana Kačiča v Gorici, g. Mirko Grudna v Celju in g. Dragotina Klobučarja v Mariboru ravnateljem podružnic in se je potrdila podelitev prokure za centralo g. Vilko Oražmu.

Kredit elektrarni na Završnici. Za gradbo novih daljnih vodovodov za bobinsko dolino, Ljubno, Podbrežje, Kamogorico, Kropo in Podnart je deželna vlada dovolila elektrarni na Završnici, najeti novo posojilo v znesku 4 milijonov kron.

Carina.

Potrdila o poreklu (izvoru) blaga. Glavna carinarnica in Ljubljani naznaja lukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da so kot potrdila o poreklu (izvoru) blaga iz republike Avstrije tudi kontingenta potrdila, koja naj za blago iz Avstrije izdaja Nemško-avstrijski urad za trgovski promet (Warenverkehrsbüro) na Dunaju, kakor tudi njene podružnice v Gradcu, Linzu, Salzbruku, Innsbruku, Celovcu in Feldkirchu.

Carinski pribitek na Ogrskem. Na Ogrskem je dne 1. aprila 1921 stopila nova izprememba carinskega pribitka v veljavo. Naredba sestavlja blagovne skupine v štiri razrede in uvršča v prvo skupino važne surove materialije, polfabrikate, stroje, potrebščine produkcije itd., v drugo skupino splošne porabne predmete, v tretjo predmete, ki so pogrešni in v četrto izrečno luksuzno blago. Blagovi prve skupine se obteže s 1100 procentnim carinskim pribitkom, oni druge skupine z 1900 procenti, tretje skupine z 3400 procenti in četrte skupine z 6900 procenti. Tehtalnina se zaračuna z 3900 procentnim pribitkom.

Davki.

Občinske doklade v Ljubljani. Deželna vlada dovoljuje mestni občini ljubljanski v zmislu §§ 40. in 81. mestnega statuta, da sme v dobi od dne 1. julija 1920 do dne 30. junija 1921 po vsem svojem ozemlju pobirati nastopne občinske doklade na direktne davke, razen na dohodarino, plačarino, invalidski davek in davek na poslovni promet, in sicer: a) na hišnoračunski in hišnorazredni davek 35 odstotkov; b) na zemljiški davek in na splošno pridobnino IV. razreda davčnih obvezancev 50 odstotkov; c) na vse ostale direktne davke 65 odstotkov.

Promet.

Razširjenje prometa. Pri ministru za promet se vrši seja ravnateljv vseh železniških ravnateljstev, na kateri se razpravlja o ureditvi in razširjenju našega prometa.

Konferenca železniških uprav in parobrodarskih društev. Glasom časopisnih vesti se je vršila pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu konferenca železniških uprav in parobrodarskih društev pod predsedstvom pomočnika ministru železnic g. inž. Save Jelića za ureditev obalnega prometa v naših pristaniščih. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, ki ni bila pozvana na omenjeno konferenco, je pisмено prosila, da ji pošlje ravnateljstvo prepis zapisnika razprav in zaključkov omenjene konference.

Prtljaga trgovskih potnikov. Nekateri železniške postaje niso hotele sprejemati kovčkov z vzorci trgovskih potnikov kot prtljago na brzovlake. Na pritožbo potnikov so dobile postaje oredbo, da morajo sprejemati na brzovlake

lake kovčke z vzvrci kot prtljago proti plačilu vozarine po tarifi.

Poštne tiskovine. Ker se vrši obravnavanje v vseh poštinih uradih kronskega področja v kronah, medtem ko imajo novo izdane tiskovine v vseh rubrikah navedeno: »dinar« mesto »kro-ne«, prosijo poštna ravnateljstva, da vsi oni, ki se poslužujejo teh tiskovin, spremene dinarske nadpise v kronske in da vpišejo denarne zneske v kronski vrednosti.

Angleži in železnice na kontinentu. Neka angleška finančna skupina namerava prevzeti v svoje roke vse čehoslovaške, avstrijske in madžarske železnice. Enkrat hočejo Angleži Donavo, enkrat železnice — mogoče pride še kaj boljšega.

Kmetijstvo.

Kmetijska šola na Gorenjskem. Kakor poroča »Kmetijski list«, je minister za kmetijstvo podpisal podatni predlog proračuna za ustanovitev kmetijske šole na Gorenjskem, ki bo prva šola planinskega tipa v Jugoslaviji.

Gozdni zakon veljaven za Slovenijo je deželna vlada sklenila raztegniti tudi na Prekmurje.

Nova veterinarska mesta se ustanovljajo na podlagi naredbe ministru za poljedelstvo na Jesenicah, na Rakeku in v Spodnjem Dravogradu.

Kletarsko nadzorstvo za Prekmurje. Poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani je dodelilo Prekmurje v področje državnega kletarskega nadzornika v Mariboru, ki bo izvrševal vinsko kontrolo odslej tudi na omenjenem ozemlju.

Iz naših organizacij.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev in združenj za Slovenijo se vrši v Mariboru v soboto, dne 16. aprila ob 5. uri popoldne v prostorih gremijalne trgovske šole v Jurčičevi ul. 8 s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev rednega občnega zbora. 2. Uveritev zapisnika ustanovnega občnega zbora z dne 10. apr. 1920. 3. Letno poročilo o delovanju Zveze v poslovnem letu 1920-21. 4. Računski zaključek za leto 1920-21 in proračun za leto 1921-22. 5. Predlog načelstva za izpremembo pravil. 6. Samostojni predlogi po § 14 zvezinih pravil. 7. Slučajnosti. Ker je na dnevnem redu izprememba pravil, je po § 26 zvezinih pravil za odobritev potrebna dvetretjinska večina zvezinih delegatov. Zveza pozivlja vse gremije in zadrage, da se po svojih delegatih oziroma svojih namestnikih polnoštevilno udeležijo občnega zbora. Skupen oahod iz Ljubljane v Maribor je v soboto z opoldanskim vlakom, ki prispe ob pol 5. uri v Maribor. Za prenočišča delegatov in namestnikov v Mariboru je preskrbljeno in ni potreba posebnih prijav. Po občnem zboru se vrši v gostilni Maribor pozdravni večer delegatov ter zastopnikov organizacij iz drugih pokrajin.

Volitve v trgovsko-obrtniške zbornice. V trgovinskem ministru se pripravljajo naredba o volitvah v trgovsko-obrtniške zbornice v naši državi, ki se izvrše še tekom tega leta.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Sladkor iz Čehoslovaške v Avstrijo. Kr. Generalni konzulat v Pragi poroča ministru za trgovino in industrije, oddelek Ljubljana, sledeče: Te dni je zaključila sladkorna centrala v Pragi z avstrijskim delegatom sladkorne centrale prodajo 210.000 kg sladkorja in sicer, 60.000 kg z rokom februarja meseca p) ceni 12 č. K za kg in 150.000 kg po 13 č. K za kg za poznejši rok. Dalje se je dosegel načelni sporazum o nabavi še 150.000 kg sladkorja. Razen tega je čehoslovaška sladkorna centrala zaključila prodajo 430.000 kg sladkorja s sindikatom francoskih rafinerij po srednji ceni med njujorsko in francosko borzo s pravico opcije še tolike množine sladkorja s strani francoskih rafinerij pod istimi pogoji.

Dobava, prodaja.

Nabava ur. Ekonom. oddeljenje ministru za pošto in brzojav razpisuje na 18. aprila t. l. nabavo 400 komadov ur v okvirju iz pločevine in 80 ur v steklenih okvirjih z majačem. Pogoji so v Ekonom. oddeljenju vsak delavnik na vpogled. Ponudbe, kolekovane z 10 din.

se naj pošlje »Ekonom. odeljenju ministru za pošto i telegrafa Beograd, Deligradska ul. št. 73, v zapečateni kuverti z nadpisom: Ponuda za časovnike.« Kavcija 10 odstotkov. Rok dobave dva meseca.

Prodaja papirja. Uprava Državne Tiskarne v Beogradu bo prodajala dne 15. aprila t. l. polom javne licitacije na dvorišču navedene tiskarne do 250 kg nerabljenega papirja. Interesenti morejo pogledati ta papir vsak delavnik na dvorišču tiskarne. Prodaja velja za kupca takoj, za državo pa, ko jo odobri Uprava Državne Tiskarne.

Razno.

V Rogški Slatini traja sezija od 1. maja do konca meseca septembra. Od 1. maja do 15. junija predsezija s primernimi popusti. Istotako posezija od 1. septembra dalje s primernimi popusti. Več v inseratu v oglasnem delu.

Protiveržniški urad. Kakor se poroča, preneha »Centralni urad zoper navijalec cen, tihotape, verižnike itd.«, ki je bil ustanovljen 1. januarja 1920 v kratkem svoje delovanje. Velik del uradnikov in agentov je že premeščen od Centralnega urada k drugim institucijam. Tako je prenehal strah malih verižnikov.

Rimska konferenca. 2. t. m. se je pričela v Rimu konferenca Italije s Čehoslovaško, Avstrijo, Madžarsko, Rumunijo, Poljsko in Jugoslavijo. Po končanih konferencah se prično trgovska pogajanja med Italijo in našo kraljevino.

Tržna poročila.

Poljski pridelki.

Sombor, 6. t. m. Deputacije trgovcev v Vojvodini so prisilile ministru za trgovino, da se jim dovoli izvoz one količine koruze, ki je bila prodana v inozemstvo pred prepovedjo izvoza. Trgovci upajo, da dobe ugoden odgovor. Dovozi so slabi. Pšenica 970 do 975 K, koruza 400 do 405 K, oves 370—375 K. Pokritih vagonov za tvorjenje žita je malo na razpolago. Izgledi na dež so dobri.

Vukovar. Dovozi so slabi. Pšenica med 1030 in 1040 K, koruza se plačuje po 400 do 405 K. Sliši se, da bo prepoved izvoza skoro ukinjena.

Tobak.

V Nemčiji je stal domači tobak za smodke (50 kg): 1. jan. 1920 350 M, 1. avgusta 1920 1200 mark, 1. decembra 1920 1500 mark, 1. aprila 1921 1100 mark.

Živina.

Maribor, 1. apr. Plemenske svinje 29 do 30 K po kg žive teže, polpitane 31 do 32 K, prešiči od 6 do 8 tednov 300 do 380 K, jesenski prešiči 500 do 900, koze 300 do 450 K komad.

Moka.

Nemčija. Ker se je nakupila ameriška moka po ugodni ceni, bo stal kg moka I. vrste 6-25 M, aprovizacije pa jo bodo prodajale konsumentom po 3-50 M.

Kolonijalno blago.

Amsterdam. Kava: Santos Superior 47 cif Holandija, Java Robusta 29 c. fob za dobro srednjo kvaliteto. Surinam Liberia debelo zrno 32 do 34 c. fob. Prana kava, srednje vrste 55 60 c. fob.

PALMA

kaučub-pete za čevlje.

Angleški premog in angleški koks

za vsake vrste industrije, kakor za plavže, piinarne itd., dobavlja tvrdka

Eugenio Chierini - Trst.

Izvozna dovoljenja laške države preskrbi tvrdka sama.

Ant. Krisper
Coloniale
Ljubljana.

55, 52-31

Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzojavi „Montana“

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse industrijske izdelke, spajajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko.

GRICAR & MEJAČ
Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja založna izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Blago za obleke in plašče.

Konfekcija za dame.

Društvo lesnih trgovcev
dramske doline

v Mariboru
Aleksandrova cesta šte. 45

kupuje in prodaja
rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih cenah. 23, 52-30

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 1

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20.000.000 K. - Rezerve okrog 6.000.000 K.
Brzjavni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon interurb. št. 146.

Iz ršuje vse bančne transakcije najkulančneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.
Manufaktura in tkanine.
!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim
in kolonijalnim blagom.
Točna in solidna postrežba.

Firnež

dvakrat kuhan,
najb. kakovosti
in mrzlo prešano
laneno olje

po dnevnih, jako zmernih cenah nudi

Zadruga olja in firneža

reg. z. z o. z.

Medvode, Slovenija.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.
Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

SOVO VELEKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJIH NOGAVIC.

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, daje večje
partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, rujavi in beli barvi.
Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste
barv. suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno
olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in
mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.
»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodarska cesta št. 14.

Specerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.
Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-20

Najceneje in dobro kupite
bencin

petrolej
strojno olje
tovot-mast
karbolinej
kolomaz

pri Dravogradski rafineriji mineralnega olja
MARIBOR.

Zahtevajte povsod

ILIRIJA

Kremo za čevlje

dalje Ilirija čistilo in čistilni prašek za kovine, parketno voščilo, lak za usnje, vaselin in kolomaz

iz domače tovarne kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

Ljubljana -- Vič.

Cena in kvaliteta povsem konkurenčna.

102, 20-11

Zdravilišče Rogaška Slatina.

Postaja Grobelno, oddaljeno z
lokalnim vlakom do Rogaške
Slatine. - Na progi Zagreb-
Zidani most-Grobelno-Prag-
gersko-Maribor.

Sezona traja od 1. maja do
30. septembra.

Zahtevajte prospekte.

Zdravilišče s pitno vodo iz treh vrelcev (Tempel, Styria in Donati).

Najboljše staro izkušeno sredstvo pri obolenju želodca in črevesa in prebavit sploh, najbolj izkušeno sredstvo pri vseh boleznih presnavljanja (sladkostičnost [diabetes], debelost, putika), sredstvo proti tvorjenju kamnov kot so: želodčni, ledvični in mehurni kamni, najprimernejše zdravilišče za vsa kronična obolenja srca, nedosegljivi pripomočki pri zdravljenju kroničnih bolezni krvi. — Pitne kure, hidro-, elektro-, mehano-terapija, solne, zračne, plavalne kopelji, inhalatorij, ogljikove kisline kopeli, solne (po originalu iz Bad Hall), aromatične (smrečne) kopelji, terenska kura, lečenje z mlekom in siratko.

Gorska pitna voda 228 m nad morjem.

Stalni poštni, telefonski in brzjavni urad. — Velika dvorana, kino gledališče, kavarna, slaščičarna, krite terase in sprehajališča. — Dnevno dva koncerta vojaške godbe. — Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. Reunioni, umetniški koncerti, tombole, plesi, gledališke predstave, izleti itd. Krasni izprehodi v gozdni okolici.

Državno zdravilišče Rogaška Slatina.

Cinkovo pločevino

in cinkov prah

po nižani ceni nudi

Državna cinkarna, Celje

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednosnih papirjev, deviz in valut — Vročuje kupone in izžrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in in asso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča — Daje predujme (posojila) na vrednostne papirje.

OBRTNA BANKA

Ljubljana, Kongresni trg 4. - Telefon 500.

Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite.

Finansiranje obrtnih podjetij.